

ԲԱԲԳԷՆ ԱՐԹԵՊԻՍԿՈՊՈՍ Առաջնորդ՝ Գանատայի Հայոց Թեմի

կախեցին հրապարակներու վրայ՝ ի գիտութիւն քրիստոնեաներուն։ Սակայն Գեորգ զօրավարը, որ անվախ էր եւ աստուածապաշտ, առանց վախնալու պատռեց արքունական հրովարտակը եւ քաջալերելով միւս քրիստոնեաները՝ ըսաւ. «Մի՛ վախնաք, որովհետեւ Աստուած երբեք չի լքեր իրեն հաւատացողները»։

Քաջ զօրավարը գնաց թագաւորական պալատ, կանգնեցաւ Դիոկղետիանոսի առջեւ եւ համարձակօրէն ըսաւ. «Հրաժարեցէ՛ք ձեր պիղծ կուռքերը պաշտելէ եւ ճանչցէ՛ք ճշմարիտ Աստուածը, Ան՝ որ Արարիչն է երկնքի ու երկրի»։

Մոլեգնած թագաւորը հրամայեց հրապարակի վրայ կախել եւ տեգով խոցել Գեորգ զօրավարը։ Բայց երբ զինուորները մօտեցան կատարելու թագաւորին հրամանը, տեգը ծալլուեցաւ եւ չզնայեց քաջ զօրավարին։ Անոնք որոնք ականատես եղան այդ հրաշքին, հաւատացին Քրիստոսի զօրութեան։

Զայրացած թագաւորը հրամայեց բանտ նետել զօրավարը եւ ենթարկել մահացու տանջանքներու։ Այդ պահուն երկինքը որոտաց, եւ ձայն մը ըսաւ. «Քաջալերուէ՛, Գեորգ, որովհետեւ քու Փրկիչդ պիտի զօրացնէ քեզ»։

Զինուորները ձերբակալեցին բոլորը եւ տարին քաղաքէն դուրս։ Ս. Գեորգը աղօթեց, որ հեթանոսները հաւատքի գան եւ ճանչնան ճշմարիտ Աստուածը, ապա հպարտ ու անվախ ըսաւ. «Կատարեցէ՛ք ձեր թագաւորին հրամանը»։

Այս ձայնին հետ Աստուծոյ հրեշտակը իջաւ երկինքէն եւ ազատեց սուրբը տանջանքներէն։ Այնտեղ եղած մարդիկ եւս, տեսնելով հրեշտակը, հաւատացին Քրիստոսի զօրութեան։

Ս. Գեորգի որոշ մասունքներ տեղափոխուած են Հայաստան, անոնց վրայ կառուցուած են սուրբին անունը կրող եկեղեցիներ, որոնք ուխտատեղիներ դարձած են հաւատացեալներու համար։ (յատկապէս Մուղնիի Սուրբ Գեորգը), եւ ուր տարին անգամ մը սուրբի տօնին մեծ ուխտագնացութիւն կը կատարուի։

Ս. Գեորգը, ինչպէս նաեւ այլ սուրբ զինուորներ, ընդհանրապէս կը պատկերացուին ձիու վրայ նստած եւ տեգով մեծ վիշապ մը սպաննող։ Այս վիշապը կը խորհրդանշէ սատանան եւ չար ուժերը։

Խաչը իր նուիրականացած խորհուրդով եղած է «Յաղթութեան Զէնք»՝ հաւատացեալը առաջնորդող դէպի յաղթանակ։ Յաղթանակ՝ չարին, սատանային եւ անոր սաղրանքներուն դէմ։

Խաչի խորհուրդը ուրիշ բան չէ, եթէ ոչ կեանքի խորհրդանիշ. այլ խօսքով ապրուող սիրոյ, զոհողութեան, նուիրումի եւ մանաւանդ ինքնընծայման խորհուրդ։ Անոր համար Քրիստոս կոչ ուղղեց մեզի, որ եթէ կուգենք իրեն հետեւիլ, պէտք է Իր «խաչը վերցնենք» մեր ուսերուն վրայ եւ քալենք իր բացած ճամբայէն։ Քրիստոս կուգէ, որ մեր ուշադրութիւնը կեդրոնացնենք կեանք կոչուած իրականութեան վրայ, Աստուածային ճշմարտութիւններով արժեւորուած։

Այո՛, Քրիստոսի արեամբ նուիրագործուած խաչը «Յաղթութեան Զէնք» է, որովհետեւ Ան իր անարատ բազուկները խաչին վրայ տարածելով մեզի յաղթութեան նշանը տուաւ, յաղթահարելու համար ամէն տեսակի դժուարութիւն եւ նեղութիւն եւ դառնալու իսկական վկաները Ճշմարիտին։ Ահաւասիկ թէ ինչո՛ւ այս պատիւը, մեծարանքը հանդէպ խաչին։

Հայ ժողովուրդը իր կեանքով վկայեց խաչի կեանքը, քալեց Գողգոթայի ճամբով, միշտ հաւատալով որ խաչելութիւնը սկիզբն է նոր կեանքի՝ յարուցեալ կեանքի։

Հայ եկեղեցին խաչին նուիրուած շարականներով ու աղօթքներով կը փառաբանէ խաչը՝ Խաչեալը, եւ մանաւանդ կը խնդրէ անոր զօրութիւնն ու պահպանութիւնը։

Եկէ՛ք խոնարհիմք Քրիստոսի Խաչին առջեւ եւ հաւատանք, որ Իր խաչը մեզի՝ հաւատացեալներուս համար փայտն ապաւենն է, զօրութեան աղբիւր է եւ մանաւանդ «ՅԱՂԹՈՒԹԵԱՆ ԶԷՆՔ» է։

ՏՕՆ Ս. ԳԵՈՐԳ ԶՕՐԱՎԱՐԻ

Ս. Գեորգը քաջ եւ հմուտ զօրավար էր։ Ան կը սիրէր զԱստուած եւ բարեխղճօրէն կը կատարէր Տիրոջ բոլոր պատուիրանները։

Դիոկղետիանոս հեթանոս կայսրը, երբ հրովարտակ մը հրապարակեց, անոր մէջ գրուած էր. «Չարաչար մահով կը սպաննուին բոլոր անոնք, որոնք չեն պաշտեր եւ զոհեր չեն կատարեր կուռքերուն», թագաւորական այս հրամանը

կախեցին հրապարակներու վրայ՝ ի գիտութիւն քրիստոնեաներուն։ Սակայն Գեորգ զօրավարը, որ անվախ էր եւ աստուածապաշտ, առանց վախնալու պատռեց արքունական հրովարտակը եւ քաջալերելով միւս քրիստոնեաները՝ ըսաւ. «Մի՛ վախնաք, որովհետեւ Աստուած երբեք չի լքեր իրեն հաւատացողները»։

Քաջ զօրավարը գնաց թագաւորական պալատ, կանգնեցաւ Դիոկղետիանոսի առջեւ եւ համարձակօրէն ըսաւ. «Հրաժարեցէ՛ք ձեր պիղծ կուռքերը պաշտելէ եւ ճանչցէ՛ք ճշմարիտ Աստուածը, Ան՝ որ Արարիչն է երկնքի ու երկրի»։

Մոլեգնած թագաւորը հրամայեց հրապարակի վրայ կախել եւ տեգով խոցել Գեորգ զօրավարը։ Բայց երբ զինուորները մօտեցան կատարելու թագաւորին հրամանը, տեգը ծալլուեցաւ եւ չզնայեց քաջ զօրավարին։ Անոնք որոնք ականատես եղան այդ հրաշքին, հաւատացին Քրիստոսի զօրութեան։

Զայրացած թագաւորը հրամայեց բանտ նետել զօրավարը եւ ենթարկել մահացու տանջանքներու։ Այդ պահուն երկինքը որոտաց, եւ ձայն մը ըսաւ. «Քաջալերուէ՛, Գեորգ, որովհետեւ քու Փրկիչդ պիտի զօրացնէ քեզ»։

Զինուորները ձերբակալեցին բոլորը եւ տարին քաղաքէն դուրս։ Ս. Գեորգը աղօթեց, որ հեթանոսները հաւատքի գան եւ ճանչնան ճշմարիտ Աստուածը, ապա հպարտ ու անվախ ըսաւ. «Կատարեցէ՛ք ձեր թագաւորին հրամանը»։

Այս ձայնին հետ Աստուծոյ հրեշտակը իջաւ երկինքէն եւ ազատեց սուրբը տանջանքներէն։ Այնտեղ եղած մարդիկ եւս, տեսնելով հրեշտակը, հաւատացին Քրիստոսի զօրութեան։

Ս. Գեորգի որոշ մասունքներ տեղափոխուած են Հայաստան, անոնց վրայ կառուցուած են սուրբին անունը կրող եկեղեցիներ, որոնք ուխտատեղիներ դարձած են հաւատացեալներու համար։ (յատկապէս Մուղնիի Սուրբ Գեորգը), եւ ուր տարին անգամ մը սուրբի տօնին մեծ ուխտագնացութիւն կը կատարուի։

Ս. Գեորգը, ինչպէս նաեւ այլ սուրբ զինուորներ, ընդհանրապէս կը պատկերացուին ձիու վրայ նստած եւ տեգով մեծ վիշապ մը սպաննող։ Այս վիշապը կը խորհրդանշէ սատանան եւ չար ուժերը։

ՄԻՇՏ ԱՂՕԹԵՆՔ

Միրող եւ ողորմած Աստուած, Օգնէ մեր համայնքի իւրաքանչիւր ընտանիքին, որպէսզի իրենց հաւատքը ապրին իրարու եւ ուրիշներու հանդէպ կարեկցանք ցոյց տալով. լսէ՛ մեր աղօթքը, ո՛վ Աստուած։

Օգնէ իւրաքանչիւրին, որ բարութիւն ցոյց տայ ուրիշին եւ բոլոր անոնց, որոնց կը հանդիպի. լսէ՛ մեր աղօթքը, ո՛վ Աստուած։

Օգնէ, որ մեր ընտանիքները զիտակից խոնարհութեամբ Քու փառքը ու մեծութիւնդ յիշեն. լսէ՛ մեր աղօթքը, ո՛վ Աստուած։

Օգնէ, որ մեր ընտանիքները հեզութիւն սորվին, միշտ Քեզի փառք տալով. լսէ՛ մեր աղօթքը, ո՛վ Աստուած։

Օգնէ, որ մեր ընտանիքները իւրաքանչիւր հարազատի նկատմամբ համբերութիւն ցուցաբերեն. լսէ՛ մեր աղօթքը, ո՛վ Աստուած։

Սակայն ամէն բանէ առաջ, իւրաքանչիւր ընտանիք օժտէ Քու սիրովդ, որպէսզի անոնք կարենան այդ սէրը ուրիշին արտայայտել.

Լսէ՛ մեր աղօթքը, ո՛վ Աստուած։

Ամէն։

ՀՈԳԵԻՈՐ ՄՏՈՐՈՒՄՆԵՐ

ՔՐԻՍՏՈՆԷԱԿԱՆ

ՎԱՐԱԳԱՅ ՍՈՒՐԲ ԽԱԶԻ ՏՕՆԸ

Վասպուրական աշխարհին մեջ կը գտնուի Վարագ գեղեցիկ լեռը։
Երբ քիւզանդական կայսրը սկսաւ հետապնդել Հռիփսիմեանց կոյսերը, հալածանքներէն ազատելու համար անոնք Հռոմէն փախան Հայաստան, եւ մինչ Վաղարշապատ երթալը առժամանակ փախան Վարագ լեռան լանջերուն։ Ս. Հռիփսիմէն իր պարանոցին վրայ կը կրէր Քրիստոսի խաչափայտէն մասունք մը ։

Գալով Հայաստան՝ կոյսերը սկսան քրիստոնէութիւն քարոզել ժողովուրդին։ Սակայն այստեղ եւս անոնց դէմ հալածանքներ սկսան։ Հռիփսիմէն, վախնալով որ անհաւատ բարբարոսները կը խլեն իրմէ խաչափայտի մասունքը, պահեց զայն Վարագ լեռան քարայրներէն մէկուն մէջ։ Քանի մը կոյսեր քահանայի մը հետ, որպէս սպասաւորներ, փախան այդ քարայրին մէջ, իսկ Հռիփսիմէն միւս սրբուհիներուն հետ բռնեց Վաղարշապատ տանող ճամբան։

Դարեր անցան։ Յայտնի չէր խաչափայտին մասունքին վայրը։ Վարագ լեռան վրայ ճգնող Թողիկ վանականը եւ անոր աշակերտ Յովելը օր ու գիշեր ծնկաչոք կ'աղօթէին եւ կը խնդրէին Տիրոջմէ, որ արժանի դարձնէ զիրենք գտնելու եւ համբուրելու սուրբ մասունքը։ Աստուած լսեց անոնց խնդրանքը։ Երկինքէն ձայն մը լսուեցաւ, յետոյ Վարագայ լեռան վրայ երեւցաւ լուսափայլ խաչ մը, եւ 12 լուսեղէն սիւներ իջան երկինքէն շողացող խաչէն։ Լոյսերը երկար ժամանակ շողացին լեռան վրայ, յետոյ երկինքէն իջնելով շողացին եկեղեցոյ Ս. Մեղանին վրայ, ուր կը գտնուէր սուրբ մասունքը։ Վանահայրն ու իր աշակերտը լոյսին հետեւելով մտան եկեղեցի, ծունկի եկան Ս. Մեղանին առջեւ եւ երկրպագեցին Աստուծոյ։ Մարդիկ հեռուէն տեսան լոյսը եւ շտապեցին եկեղեցի։ Եկաւ նաեւ Ներսէս Կաթողիկոսը՝ հոգեւոր դասին հետ։ Այդպէս հաստատուեցաւ Վարագայ Խաչի տօնը։

Մեծ տօնախմբութիւն կազմակերպեցին լոյսին երեւման տեղը, ուր Ս. Նշան եկեղեցին կառուցեցին։ Իսկ այն եկեղեցին, ուր յայտնաբերուած էր սուրբ մասունքը, ընդարձակեցին եւ աւելի փառաւոր դարձուցին։

Վարագայ Խաչի տօնը կը կատարուի Խաչվերացին յաջորդող երկրորդ Կիրակի օրը։

ՎԿԱՅՈՒԹԻՒՆ

ՏԵՐ, ԱՅՍՕՐ ՊԱՏԱՍԽԱՆԷ ԱՂՕԹ-ՔԻՍ

Նորէն լուրիա եւ բրինձ։ Չեմ այսպաներ զաւակներս, որոնք իրենց ճաշը չեն վերջացներ, մտածեցի, մինչ պնակները լուալու կը տանէի։ Յոգնեցայ եւ ձանձրացայ ամէն գիշեր նոյն ճաշը ուտելէ։ Բայց աժան էր եւ մեր փորը կը լեցնէր, սակայն իւրաքանչիւր տխուր ընթրիք զիս դատարկ կը զգացներ ներքնապէս։

«Տէ՛ր, իսկապէս նեղութեան մէջ ենք», աղօթեցի։
«Իրական լաւ ճաշ մը կ'ուզեմ եւ ո՛չ թէ վաղը, այլ այսօր»։

Հինգ տարի առաջ, մեր երեք փոքր զաւակներով, ամուսինիս գործին պատճառով Թեքսաս փոխադրուած էինք։ Քարիւղի ընկերութիւնը, որուն մէջ կ'աշխատէր ամուսինս, տկարացաւ, եւ ամուսինս սկսաւ ժամանակ մը գործել ինքնուրուի։ Մէկը չէի ձանչնար, որո՞ւն կրնայի դիմել օգնութեան համար։ Սկսայ եկեղեցի երթալ եւ աղօթքի խմբակի մը միացայ։

«Արդեօք պարագաները պիտի բարելաւուի՞ն», կը մտածէի, «յոգնեցայ սպասելէն»։ Ջղաճրգոթեամբ աղտոտ ամանները օճառ-ջուրին մէջ դրի, «Տէ՛ր, իրական կերակուր կուզեմ, ոչ թէ վաղը, այլ այսօր, հաճի՛ս»։

«Անիմաստ բան է ըսածս», մտածեցի։ «Եկեղեցիին մէջ լսեցի, որ Աստուծոյ ժամանակով կը պատասխանուին մեր աղօթքները եւ ո՛չ թէ մեր ուզած ատեն»։

Հազիւ պնակները լուացի, դուռը զարնուեցաւ։ Ժամացոյցին նայեցայ, արդէն ժամը ինն է։ Ո՞վ մեզ կ'այցելէր այսքան ուշ։

Յակոբն էր եկողը, աղօթածողովի տիկիններէն մէկուն ամուսինը։ «Ներողամիտ եղէք, որ ձեզ անհանգիստ կ'ընեմ այս ժամուն», ըսաւ ան։ «Մեր աղջկան տունը ճաշի հաւաքոյթ ունէինք, որ ձեր տան մօտ է», բացատրեց ան, «շատ ճաշ աւելցաւ, եւ մտածեցինք, որ թեւեւ կրնաք զանոնք օգտագործել»։

Պնակին վրայի ծածկոցը բացաւ Յակոբը, եւ ի՞նչ տեսնեմ, ահագին խորոված փափուկ միս, առաւել կանաչեղէն եւ հաց։ Շշմած փախայ, «Շատ շնորհակալ եմ։ Չէք գիտեր, թէ որքա՜ն պէտք ունէի ասոր այս գիշեր», ըսի զարմացած։

«Խորհեցայ, որ վաղուան սպասելու էի, որ այս ճաշը ձեզի բերեմ, քանի որ ուշ էր», պատասխանեց մարդը, «բայց տիկինս ստիպեց ըսելով՝ ո՛չ թէ վաղը, այլ այսօր»։

«Նեղութեան օրը ինծի կանչէ, ես քեզ պիտի ազատեմ, ու դուն զիս պիտի փառաւորես» կըսէ Տէրը (Մաթ. 50:15)։

ՍՈՒՐԲԵՐԸ ԵՒ ՄԵՆՔ

ԱԹԱՆԱԳԻՆԷՍ ԵՊԻՍԿՈՊՈՍ

Մեքաստիա քաղաքին մէջ ապրող քրիստոնէայ ընտանիքի մը զաւակ եղած է Աթանագինէս Քահանան, ուր ամուսնացած եւ զաւակներու տէր դարձած էր։ Անոր քոյրը՝ Մարիամ, եղած է Գրիգոր Լուսաւորիչի կինը, երբ Գրիգոր տակաւին Կեսարիա կը գտնուէր։

Աղօթքով եւ իր զաւազանով վիշապ մը սպաննելուն առ ի գնահատանք, Մեքաստիոյ մետրոպոլիտը զինք Եպիսկոպոս կը ձեռնադրէ Պիտակտո քաղաքին վրայ։

Սակայն շրջանին հեթանոս դատաւորը, զինք դատի կը կանչէ եւ կը հրամայէ, որ իր աշակերտներուն հետ զոհ մատուցանէ կուռքերուն։ Աթանագինէս Եպիսկոպոս կը մերժէ հնազանդիլ դատաւորին եւ կը պաշտպանէ իր հաւատքը։ Դատաւորին հրամանով կը զլխատուի Ս. Աթանագինէս Եպիսկոպոսը իր տասը աշակերտներուն հետ, եւ միասնաբար կ'արժանանան երկինքի արքայութեան փառաց պսակին։

Message du Prélat

La croix – l’arme de la victoire

La signification sacrée de la croix a toujours été l’arme de la victoire; l’arme qui mène les croyants vers la victoire. C’est la victoire contre le mal, le diable et ses instigations.

La croix ne représente rien d’autre que le symbole de la vie. En d’autres mots, elle représente l’amour vivant, les sacrifices et le dévouement. C’est pour cela que Jésus nous a dit que si nous voulions Le suivre, il fallait « porter Sa croix » sur nos épaules et marcher sur le chemin qu’Il nous a ouvert. Jésus veut que nous concentrons nos énergies sur la réalité qui est notre vie, une vie remplie de révélations divines.

Oui, la Croix consacrée avec le sang de Jésus est « l’arme de la victoire » parce que Jésus, immaculé, avec ses bras étendus sur la croix, nous a transmis le signe de la victoire, pour que nous puissions surmonter toutes sortes de difficultés et détresses et pour que nous puissions devenir de vrais témoins à la vérité. Voici la raison pour cet honneur et hommage envers la croix.

À travers l’histoire, le peuple arménien a porté la croix, a marché vers Golgotha, toujours avec la foi en cœur et la conviction que la crucifixion signifie le début d’une nouvelle vie, une vie ressuscitée.

De plus, l’église arménienne, à travers ses hymnes et ses prières, a toujours rendu hommage à la croix et lui a demandé de nous donner de la force et de la protection.

Ensemble, mettons-nous à genoux devant la Croix de Jésus et mettons notre foi dans Sa Croix, parce que Sa croix est notre source de puissance, notre protection et spécialement, notre « arme de la victoire ».

Archevêque Papken Tcharian

Exaltation of the Holy Cross (Khachverats)

Khachverats celebrates in commemoration of the return and the glorification of the Holy Cross. The Armenian Church celebrates it on Sunday, falling in the interval between 11th and 17th of September. The Monday after Holiday is the Day of commemoration of the dead.

According to legend, the first bishop of Jerusalem, James, the brother of the Lord, found a particle of the Cross of Christ, raised it high, manifesting to the believers and singing sharakan (gospels); «Thy Cross, O Christ, we worship.» Another legend says that the Holy Cross, which was found by the Queen Helena (the mother of Emperor Constantine the Great) was built up by the Jerusalem’s first Patriarch Macarius over the gathered, so they beheld and worshiped it (326).

In 335, the Emperor Constantine built the church “Holy Resurrection” (St. Harutiun) on the burial place of Christ. The church was consecrated on 13th of September, and after that each year was celebrated the consecration of the temple; the festival was lasting eight days. On September the 14th people gathered at Calvary, where the Holy Cross was erected in sight of all the faithful for the worship of the congregation.

Feast of the Exaltation of the Cross has become even more important after the return of the Holy Cross from the Persian captivity in the first half of VII century. In 610 the Persian king Khosrov with a large army attacked the Byzantine Empire. Inspired by the first victories the Persians captured Jerusalem and took the Cross of Christ Tree (614). Many were put to the torch and sword or were taken prisoners. Among them was also the patriarch of Jerusalem, Zechariah.

After years of war the Byzantines, led by the Emperor Heraclius, defeated the Persians and freed the Holy Cross (628g.). In these events, also participated the Armenian troops led by the ruler of Armenian Byzantium Mzhezh Gnuni. The freed Wood of the Cross was solemnly transferred through Armenia to Constantinople and then to Jerusalem maintained by possesses and services in churches.

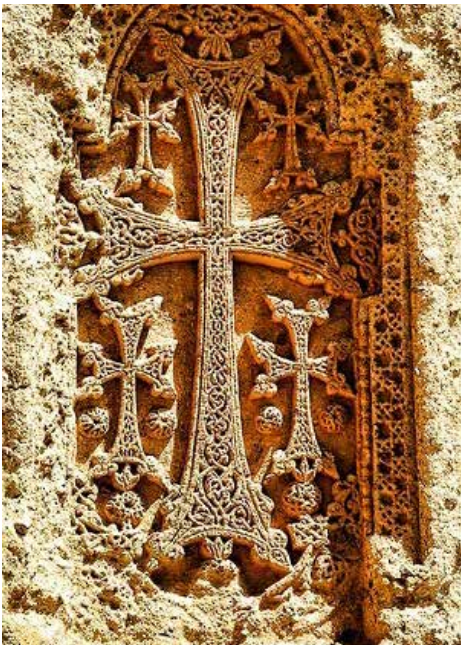
A Cross for Christians is a symbol of pride and power of God, where was shed the innocent blood of Christ. Jesus on the cross demonstrated His unconditional love for people, and the Cross for Christians became a pledge of hope, love and salvation.

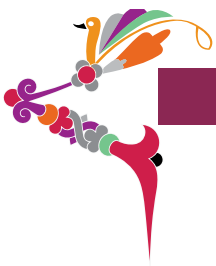

"Saint George (ca. 275/281 – 23 April 303) was, according to tradition, a Roman soldier and priest in the Guard of Diocletian, who is venerated as a Christian martyr. In hagiography Saint George is one of the most venerated saints in the Roman Catholic Church, Anglican Church, Eastern Orthodox Church, Oriental Orthodox Church, and the Eastern Catholic Churches. He is immortalized in the tale of Saint George and the Dragon and is one of the Fourteen Holy Helpers. His memorial is celebrated on 23 April, and he is regarded as one of the most prominent military saints.

Many Patronages of Saint George exist around the world, including: Aragon, Catalonia, England, Ethiopia, Georgia, Greece, Lithuania, Palestine, Portugal, and Russia, as well as the cities of Amersfoort, Beirut, Fakiha, Bteghrine, Cáceres (Spain), Ferrara, Freiburg, Ljubljana, Pomorie, Preston, Qormi, Rio de Janeiro, Lod, Barcelona, Moscow, Tamworth and the Maltese island of Gozo, as well as a wide range of professions, organizations, and disease sufferers."

"Strange that a third century Armenian saint would have such popular appeal in western Europe. Saint George (Sant Jordi in Catalan, San Jorge in Spanish) is revered as the patron saint of Catalonia and Aragon, as well as England, Greece, Portugal and Russia. While little is known of the life of the martyr saint, he has come to represent the triumph of good over evil. It is believed that Saint George was a Roman soldier who converted to Christianity, and gave away his possessions to the poor to become a preacher. As a member of an illegal sect, George was taken by he Roman authorities to Lod, a town in modern Israel, where he was tortured and later put to death. Within a hundred years a cult dedicated to Saint George existed. The characteristics shown by the saint, conviction, faith and an evangelising message gave him popular appeal, around which grew legends like the slaying of the dragon."

ՀԱՅԵՑԻ ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ

ՎԵՐԱՆՈՐՈԳՈՒՄԸ ՄԱՆՈՒԿՆԵՐՈՒ ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՈՒԹԵԱՄԲ

Եւ ի՞նչ է մեր համայնքին ինքնութիւնը: Մեր համայնքին ինքնութիւնը մեր ՀԱՅ ՔՐԻՍՏՈՆԵԱՅ ինքնութիւնն է:

Վերադառնալով վերանորոգումի պարտեզի օրինակին, մեր համայնքին համար ՀԱՅ ՔՐԻՍՏՈՆԵԱՅ ինքնութեամբ ծառեր պէտք է տնկուին...: Մակայն ծառ տնկելը չի՛ բաւեր: Հաւանաբար, պէտք է 5 տարի սպասել, ջրել, խնամել ծառը, որպէսզի սկսի պտուղ տալ... անխնամ թողուած ծառը պտուղ պիտի չտայ, որովհետեւ պիտի որդնոտի...:

Ծառերը ջրելու եւ հոգ տանելու փոխաբերական իմաստը մանուկին դաստիարակութիւնն է:

Կիրակնօրեայ դպրոցին նպատակն է.

Ա. Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ դասնութեան եւ ասանդութեան համաձայն կրօնական դաստիարակութիւն տալ մասնաւորապէս մանուկներուն եւ պատանիներուն, իբրեւ լրացուցիչ մասը ազգային ընդհանուր կրթութեան եւ դաստիարակութեան, եւ ընդհանրապէս ալ չափահասներուն ասանդել քրիստոնէութեան եւ Մայրենի Եկեղեցւոյ վերաբերեալ գիտելիքներ եւ ծանօթութիւններ:

Բ. Այս դաստիարակութեան նպատակն է Հայ ժողովուրդին զաւակները գիտակից ընել իրենց Քրիստոնէական Կրօնքին եւ Մայրենի Եկեղեցւոյն եւ կերտել անոնց քաղաքացիական նկարագիրը:

Վերջ ի վերջոյ, եթէ մեր համայնքի պարտեզին մէջ Հայ Քրիստոնէայ գիտակցութեամբ ապագայի սերունդ չպատրաստենք, այն ատեն, որպէս համայնք չենք կրնար մեր ՀԱՅ Քրիստոնէայ նպատակին եւ ՀԱՅ Քրիստոնէայ կոչումին հաւատարիմ մնալ: Կրնանք մնալ համայնք, որոշ ժամանակի մը համար, սակայն անխարխիւ, ալիքներուն քմահաճոյքին ձգուած: Եւ եթէ մեր Հայ Քրիստոնէութիւնը պիտի պահենք եւ մեր համայնքը վերանորոգենք, մեր մանուկները այնպէս պէտք է դաստիարակել, որպէսզի անոնք սորվին խաչ հանել եւ գիտնան, թէ պէտք է ապրին

այդ խաչով, սորվին աղօթքներ եւ աղօթել, որպէսզի կարենան շաղկապել իրենք զիրենք Վարդանանց, Մեսրոպ Մաշտոցի եւ Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչի հետ:

Գիտնան Հայ բարքերու եւ կենցաղի մասին եւ մաս դարձնեն զանոնք իրենց առօրեային:

Մեր մանուկները այնպէ՛ս պէտք է դաստիարակել, որպէսզի անոնք քաջածանօթ ըլլան Հայկական սովորութիւններու: Կարենան հայերէն Աստուածաշունչ բանալ եւ կարդալ, որպէսզի լիիրաւ մասնակցին Ձինուորեալ Եկեղեցւոյ կեանքին: Գիտնան Հայ Սուրբերու մասին եւ կապի մէջ ըլլան Յաղթական Եկեղեցւոյ հետ: Տօնէն Հայկական տօները... Գիտնան, թէ ինչի՛ կը հաւատան, երբ Հաւատամքը արտասանեն եւ Հաւատով Խոստովանիմը կարդան: Մեր մանուկները այնպէ՛ս պէտք է դաստիարակել, որպէսզի անոնք գիտնան Հայ Եկեղեցւոյ պատմութիւնը, որպէսզի գիտնան, թէ ուրկէ՛ կու գան եւ ո՛ր կ'երթան: Գիտնան Հայ Եկեղեցւոյ Տաղաւարները եւ կարենան ունկնդրել եւ մասնակցիլ մեր շարականներու երգեցողութեան:

Մեր մանուկները պէտք է դաստիարակուին այս ձեւով, իրենց Հայ Քրիստոնէայ ինքնութիւնը շեշտելու եւ իրենց նկարագիրը կերտելու համար, եւ մենք այս բոլորին է, որ կը ձգտինք մեր Կիրակնօրեայ Դպրոցներուն մէջ:

Այս տարի վերանորոգումի տարի է, սակայն հարցը վերանորոգումը չէ, որովհետեւ վերանորոգումի պէտքը տուեալ է (it's a given): Հարցը, վերանորոգումի որակը, եղանակը, չափն ու կշիռը ճշդելն է: Ի՞նչ որակով պիտի վերանորոգենք այն, ինչ որ ժառանգած ենք, ի՞նչ պրագութեամբ կրնանք վերանորոգել եւ ... ի՞նչ եղանակով պիտի վերանորոգենք եւ որչա՛փ ճիգ եւ կարողութիւն պատրաստենք տրամադրելու այս վերանորոգման աշխատանքին, մեր Հայ Քրիստոնէայ ապագային համար, որ կը սկսի մեր այսօրուան մանուկներու դաստիարակութեամբ:

Թորոս Պապիկեան
(Վերջ)

ՄԱՆԿԱՊԱՏԱՆԵԿԱՆ

ՅԻՍՈՒՍ ԿՈՅՐ ՄԸ ԿԸ ԲԺՇԿԷ

22Ապա Բեթսայիդա եկան: Հոն Յիսուսի բերին կոյր մը եւ կ'աղաչէին իրեն որ դպչի անոր: 23 Յիսուս կոյրին ձեռքը բռնելով՝ զայն գիւղէն դուրս հանեց, թուրով թրջեց անոր աչքերը եւ ապա ձեռքով դպաւ անոր աչքերուն եւ հարցուց.
-Բան մը կը տեսնե՞ս:
24Անիկա աչքերը բացաւ եւ ըսաւ.
-Մարդիկ կը տեսնեմ, որոնք կարծես ծառ են, բայց կը քալեն:
25 Յիսուս դարձեալ ձեռքերը դրաւ անոր աչքերուն վրայ: Անիկա աչքերը բացաւ, նայեցաւ եւ տեսողութիւնը վերագտնելով՝ ամէն ինչ յստակ կը տեսներ: 26 Յիսուս տուն դրկեց եւ ըսաւ.
-Գիւղ մի՛ մտներ, այլ տունդ գնա: Իսկ երբ գիւղ երթաս՝ հոն ոեւէ մէկուն բան չըսես:

ՅԻՍՈՒՍ կարող էր բազմաթիւ հրաշքներ կատարել: Իր կատարած հրաշքներուն իւրաքանչիւրը մեզի ցոյց կու տայ, որ Ան Աստուծոյ Որդին է եւ ամէն բան ընելու կարող է:

ԾԻՍԱԿԱՆ ԳԻՏԵԼԻՔՆԵՐ

Երգը ե՞րբ սկսած է:

Երգի սկզբնաւորութիւնը թաղուած է պատմութեան մէջ, սակայն այսքանը յստակ է, որ աստուածապաշտութեան ընթացքին բոլոր ազգերուն մօտ երգեր եղած են: Երգը Օրհնութիւն կը կոչուի: Ինչպէս Մովսէսի երգը, որ Կարմիր Ծովէն անցնելէ ետք երգողներուն հետ երգեց, Դաւիթին Սաղմոսները, հրեշտակներուն երգը Փրկիչին ծնունդին ժամանակ, եբրայեցի մանուկներուն երգը՝ Ովսաննա: Այս ամէնը ցոյց կու տան Քրիստոսի եկեղեցիին մէջ երգեցողութեան ծագումը: Սուրբ Պօղոս առաքեալն ալ քրիստոնէաներուն երգել կ'ուսուցանէ. «Իրարու հետ սաղմոսներով, օրհնութիւններով եւ հոգեւոր երգերով խօսեցէք եւ ձեր սիրտերուն մէջ միշտ երգեցէք ու սաղմոս ըսէք Տիրոջ» (Եփ 5.19):

Քանի՞ ձայներէ բաղկացած են երգերը:

Գլխաւոր երգերը Շարական կը կոչուին եւ ութ ձայներէ կը բաղկանան, որոնք են՝ աձ, ալ, բձ, բկ, գձ, գկ, դձ, դկ: Կայ նաեւ Ստեղի (ծանր շարականներ): Բացի ասոնցմէ, կան նաեւ յատուկ երգեր, որոնք առանձին ձայներ ունին, օրինակ՝ Գիշերային պաշտօնին (Ժամերգութեան) երգերը, Կանոնագլուխներով միասին, Թագաւորքը, Ալիւրքը, Արեւագալի երգերը եւ այլն:

Ե՞րբ սկսած է դասէ դաս երգելու սովորութիւնը:

Պլինտսի ըսածին համաձայն (Գիրք Ժ., էջ 97), առաքելական դարէն սկսած երկու կողմերէն կ'երգէին: Սոկրատի ըսածին համաձայն (Գիրք Զ., Գլ. 8), այսպէս երգելու ձեւը, Անտիոքի եպիսկոպոս Սուրբ Իգնատիոս Աստուածազգեացը (Գ. դար) սահմանած է, ինչպէս որ տեսիլքի մը մէջ տեսած է հրեշտակներուն երգելը:

Օգնէ այս կոյր մարդուն, զինք Քրիստոսի տանելով: Այս ընելու համար, դուն եւս աչքերդ գոց պահէ, մատիտ մը ձեռքդ առ եւ խնդրէ քու եղբօրմէդ, քրոջմէդ կամ հարազատներդ, որքեզիօգնեն, գծելով հասնելու Յիսուսին:

